

Bruxelles, 29 noiembrie 2021
(OR. en)

14429/21

JEUN 144
EDUC 394
SOC 701
EMPL 526
DIGIT 175
SAN 709
SUSTDEV 171

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Delegațiile
Nr. doc. ant.:	13707/21
Subiect:	Concluziile Consiliului privind protejarea și crearea de spații civice pentru tineri care să faciliteze participarea semnificativă a tineretului

În anexă, se pun la dispoziția delegațiilor Concluziile Consiliului și ale reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, privind protejarea și crearea de spații civice pentru tineri care să faciliteze participarea semnificativă a tineretului, astfel cum au fost aprobate de Consiliu (Educație, Tineret, Cultură și Sport) în cadrul reuniunii sale din 29-30 noiembrie 2021.

Concluziile Consiliului și ale reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, privind protejarea și crearea de spații civice pentru tineri care să faciliteze participarea semnificativă a tineretului

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE ȘI REPREZENTANȚII GUVERNELOR STATELOR MEMBRE, REUNIȚI ÎN CADRUL CONSILIULUI,

RECUNOSCÂND CĂ

1. Uniunea Europeană și statele sale membre au convenit că cooperarea la nivelul UE în domeniul tineretului „sprijină implicarea socială și angajamentul civic și urmărește să asigure că toți tinerii dispun de resursele necesare pentru a participa la viața societății”¹.
2. Tinerii reprezintă unul dintre punctele forte ale societății noastre, pe lângă faptul că sunt titulari de drepturi individuale. Prin urmare, ei au dreptul de a participa în mod semnificativ la elaborarea, punerea în aplicare, monitorizarea, evaluarea și urmărirea politicilor care îi afectează, precum și la societate în general².
3. „O democrație sănătoasă se bazează pe implicarea cetățenilor și pe o societate civilă activă, nu doar în perioada alegerilor, ci în permanență. [Tinerii] cetățeni implicați, informați și abilitați [și organizațiile care pledează pentru interesele lor] sunt cea mai bună garanție pentru reziliența democrațiilor noastre”³ și pentru binele comun.

¹ Rezoluția Consiliului Uniunii Europene și a reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, privind un cadru pentru cooperarea europeană în domeniul tineretului: Strategia Uniunii Europene pentru tineret pe perioada 2019-2027 (JO C 456/01, 18.12.2018, p. 2).

² Rezoluția Consiliului Uniunii Europene și a reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, privind un cadru pentru cooperarea europeană în domeniul tineretului: Strategia Uniunii Europene pentru tineret pe perioada 2019-2027 (JO C 456/01, 18.12.2018, p. 3).

³ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind Planul de acțiune pentru democrația europeană [COM (2020) 790, 3.12.2020, p. 3].

4. Uniunea Europeană se întemeiază pe valori precum democrația, pluralismul, egalitatea și statul de drept. Respectarea drepturilor omului, libertatea, nediscriminarea, egalitatea de gen, toleranța și protecția minorităților sunt pietre de temelie inalienabile ale ideii europene⁴.
5. „Actuala pandemie de COVID-19 și consecințele sale socioeconomice au un impact negativ crescând asupra drepturilor omului, democrației și statului de drept, inclusiv asupra spațiului civic”⁵.
6. Sporirea în continuare a participării tinerilor la procesele democratice, în conformitate cu Rezoluția Consiliului privind încurajarea participării politice a tinerilor la viața democratică în Europa⁶, cu Concluziile Consiliului privind promovarea conștiinței democratice și a angajamentului democratic în rândul tinerilor din Europa⁷ și cu Concluziile privind consolidarea guvernanței pe mai multe niveluri în contextul promovării participării tinerilor la procesele decizionale⁸, va contribui la consolidarea spațiilor civice pentru tineri și va încuraja implicarea tinerilor în cadrul acestora.

⁴ Acest paragraf se bazează pe articolul 2 din Tratatul privind Uniunea Europeană.

⁵ Concluziile Consiliului privind o redresare bazată pe drepturile omului în urma pandemiei de COVID-19 (documentul 6324/21, 22.2.2021).

⁶ Rezoluția Consiliului privind încurajarea participării politice a tinerilor la viața democratică în Europa (JO C 417, 15.12.2015, p. 10).

⁷ Concluziile Consiliului și ale reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, privind promovarea conștiinței democratice și a angajamentului democratic în rândul tinerilor din Europa (JO C 415, 1.12.2020, p. 16).

⁸ Concluzii privind consolidarea guvernanței pe mai multe niveluri în contextul promovării participării tinerilor la procesele decizionale (documentul 8766/21, 17.5.2021).

CONSIDERĂ CĂ

7. Spațiile civice pentru tineri sunt spații care permit participarea semnificativă a acestora la societate și reprezintă o parte esențială a oricărei societăți democratice⁹. Acestea sunt medii politice, publice și sociale (online și offline) care îndeplinesc o serie de condiții juridice, instituționale, practice și în materie de politici pentru a le permite tinerilor să își exercite libertățile civice în ceea ce privește accesul la informații, exprimarea opiniilor lor și formarea de asociații sau organizații pentru a participa la viața publică, cu scopul de a influența și de a modela societățile.
8. Întrucât spațiile civice pentru tineri sunt dinamice și în continuă schimbare, toate organizațiile democratice și independente active în domeniul tineretului și toate grupurile nonformale de tineri se dovedesc a fi actori-cheie în promovarea participării tinerilor și, prin urmare, ar trebui sprijinite și protejate.
9. Tinerii au nevoie de spații civice libere, sigure, deschise, accesibile, incluzive și reprezentative, care să le permită să formeze asociații, să se implice în domenii legate de nevoile și interesele lor, indiferent de subiect, să se exprime cu privire la chestiuni publice și să participe la procesul decizional public.
10. Implicarea activă în diverse spații civice a diferitelor grupuri de tineri, inclusiv a tinerilor vulnerabili sau a tinerilor a căror voce se face rar auzită, cum ar fi tinerii migranți, îi ajută să își dezvolte competențele necesare pentru implicarea civică. În același timp, aceasta promovează dezvoltarea personală, profesională și socială a acestora, contribuie la valorile Uniunii Europene¹⁰, la coeziunea socială, la colaborarea între generații și garantează că democrația și cetățenia reflectă varietatea perspectivelor și pluralitatea existente în societate.

⁹ Noțiunea de „spații civice pentru tineri” utilizată în prezentele concluzii se bazează pe definiția OCDE a spațiilor civice pentru actorii neguvernamentali.

¹⁰ *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, Versiunea consolidată a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene (2016/C 202/01).

11. Implicarea tinerilor în spațiile civice a fost un „catalizator important pentru diverse inovații sociale”¹¹, ceea ce arată că aceste spații contribuie la procese decizionale mai democratice și mai bine informate, consolidând astfel calitatea democrației. Pe de altă parte, tinerii sunt deosebit de vulnerabili la discriminare și la restricționarea spațiilor civice¹².
12. Restrângerea spațiului civic pentru tineri și încălcările raportate ale drepturilor fundamentale și democratice reprezintă fenomene globale care ar putea reprezenta o amenințare la adresa democrațiilor din întreaga Europă, indiferent de dezvoltarea economică sau de localizarea geografică. Studiile arată că oportunitățile organizațiilor societății civile de tineret de a participa la procesele de elaborare a politicilor au fost, de asemenea, raportate ca fiind limitate¹³.
13. Organizațiile active în domeniul tineretului și grupurile nonformale de tineri ar trebui să fie implicate în dezvoltarea de proiecte-cheie cu privire la toate subiectele cuprinse în cele unsprezece obiective europene pentru tineret, printre altele. În plus, aceste organizații sunt esențiale pentru furnizarea de servicii și de sprijin pentru tineri și sunt adesea complementare serviciilor furnizate de autoritățile publice.
14. Ca urmare a pandemiei de COVID-19, spațiile civice pentru tinerii din multe țări se reduc și mai mult, iar echivalentele lor în mediul online sunt adesea utilizate ca singura alternativă viabilă. Unele dintre lecțiile învățate sunt pozitive, de exemplu, găsirea unor noi funcționalități în spațiile digitale, însă migrarea către spațiile civice online a scos la iveală aspecte legate de acces (infrastructură), abilități (competențe) și siguranța online a tinerilor.

¹¹ Protejarea spațiilor civice pentru tineri în Europa, Forumul European de Tineret (p. 8).

¹² Parteneriatul pentru tineret: Tomaž Deželan și Laden Yurttagüler, Echipa de cercetători europeni în domeniul tineretului („Pool of European Youth Researchers”), *Shrinking democratic space for youth*, 2021.

¹³ Parteneriatul pentru tineret: Tomaž Deželan și Laden Yurttagüler, Echipa de cercetători europeni în domeniul tineretului („Pool of European Youth Researchers”), *Shrinking democratic space for youth*, 2021.

EVIDENȚIAZĂ CĂ

15. O abordare universal valabilă nu este adecvată pentru crearea unui mediu propice sprijinirii organizațiilor active în domeniul tineretului și a grupurilor nonformale de tineri. Trebuie să se țină seama de un model universal, de diferitele medii culturale și geografice, de inegalitățile structurale, de inegalitatea de gen, precum și de alți factori care intervin, în cazul în care aceste aspecte împiedică tinerii și organizațiile societății civile de tineret să își desfășoare activitatea în mod liber și să participe în mod semnificativ.
16. Expunerea excesivă la ecrane și la activitățile online are un impact negativ asupra sănătății mintale, fizice și sociale a tinerilor¹⁴. Cu toate acestea, spațiile civice online au oferit multor tineri un refugiu important în care aceștia își pot valorifica drepturile civice, în special în timpul pandemiei de COVID-19. Totuși, deși aspectele legate de sănătate reprezintă o chestiune care trebuie luată în considerare, trebuie abordate, de asemenea, siguranța online și decalajul digital (inclusiv în ceea ce privește infrastructura și barierele cognitive). Prin urmare, găsirea unui echilibru adecvat între implicarea online și cea offline ar trebui să fie o prioritate pentru toate părțile interesate în ceea ce privește sprijinirea spațiilor civice pentru tineri.

INVITĂ STATELE MEMBRE CA, ÎN CONFORMITATE CU PRINCIPIUL SUBSIDIARITĂȚII ȘI LA NIVELURILE CORESPUNZĂTOARE

17. Să protejeze și să extindă spațiile civice pentru toți tinerii, în special pentru tinerii cei mai afectați de pandemia de COVID-19, și să instituie măsuri suplimentare pentru a garanta că tinerii din medii defavorizate și cu mai puține oportunități, în special cei din zone îndepărtate și rurale și cei cu dizabilități, pot avea acces la aceste spații și participa în cadrul acestora. Ar trebui, de asemenea, promovate vizibilitatea și accesibilitatea acestor spații pentru tineri.

¹⁴ Declarația UNICEF, Îngrijorări tot mai mari privind bunăstarea copiilor și tinerilor în condițiile creșterii timpului petrecut în fața ecranelor, 8 februarie 2021.

18. Să abordeze preocupările legate de procesele și instrumentele care cauzează o penurie de spații publice gratuite și accesibile sau care impun bariere semnificative pentru tinerii care doresc să aibă acces la spațiile civice și să participe în cadrul acestora, și anume instrumentele comerciale care utilizează algoritmi care oferă servicii personalizate de marketing, gentrificarea, migrația rurală și comercializarea sporită a spațiilor fizice și online¹⁵.
19. Să abordeze preocupările legate de viața privată a tinerilor care își exercită drepturile și libertățile civice, pentru a le asigura siguranța personală și a garanta respectarea drepturilor individuale, care ar trebui promovate într-un limbaj accesibil, și a le oferi controlul asupra datelor lor, în special prin prelucrarea sigură și legală a tuturor datelor care le aparțin care sau se referă la ei, astfel cum sunt definite în Regulamentul general al UE privind protecția datelor.
20. Să ia în considerare barierele din calea participării online cu care se confruntă tinerii (printre altele, accesul la internet, competențele digitale, lipsa infrastructurilor și a echipamentelor) și să depună eforturi pentru a asigura siguranța spațiilor civice digitale pentru tineri prin promovarea rezilienței digitale, în special prin consolidarea alfabetizării digitale și mediatice și a sensibilizării tinerilor, inclusiv prin măsuri de siguranță pentru a-i proteja pe tineri împotriva informării greșite, a dezinformării, a propagandei, a polarizării societale, a discursurilor de incitare la ură, a hărțuirii cibernetice și a groomingului online etc.

¹⁵ Smith, Neil (1996), *The new urban frontier: Gentrification and the revanchist city*. Londra, Routledge. Day, Kristen (1999), *Introducing gender to the critique of privatized public space*. „Journal of Urban Design”, vol. 4, nr. 2. Kohn, M., (2004), *Brave new neighborhoods: The privatization of public space*. New York, Routledge.

21. Să recunoască furnizorii de educație din toate mediile de învățare (formală, nonformală și informală) ca actori-cheie pentru promovarea diferitelor forme de educație civică care se axează pe competențele necesare pentru o cetățenie activă necesară, ceea ce, la rândul său, contribuie la o societate mai democratică.
22. Să promoveze procesele civice și politice și cooperarea activă între organizațiile de tineret și instituțiile de educație și formare în ceea ce privește proiectele comune, printre altele, pentru a îmbunătăți condițiile pentru spațiile civice existente sau pentru a crea noi astfel de spații, aducând astfel o contribuție practică la realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă și a obiectivelor europene pentru tineret.
23. Să își asume un angajament în ceea ce privește interacțiunile sau canalele de comunicare proiectate și gestionate în comun între autoritățile publice și tineri prin intermediul spațiilor civice, inclusiv al celor sprijinite și menținute de organizații active în domeniul tineretului și de grupuri nonformale de tineri, și să le susțină, după caz, astfel încât să faciliteze o reprezentare semnificativă și diversificată a glasurilor tinerilor și să aibă un impact concret asupra dezvoltării, punerii în aplicare și monitorizării politicilor care sunt relevante pentru tineri.

INVITĂ STATELE MEMBRE ȘI COMISIA EUROPEANĂ CA, ÎN DOMENIILE LOR DE COMPETENȚĂ RESPECTIVE ȘI LA NIVELURILE CORESPUNZĂTOARE, CU RESPECTAREA ADECVATĂ A PRINCIPIULUI SUBSIDIARITĂȚII:

24. Să depună eforturi pentru a proteja și a extinde o varietate de spații civice pentru tineri la toate nivelurile prin intermediul unei finanțări structurale durabile și, după caz, să ia în considerare finanțarea bazată pe proiecte pentru organizațiile active în domeniul tineretului și grupurile nonformale de tineri. Să sensibilizeze tinerii cu privire la libertățile lor civice și politice și la oportunitățile de a se bucura de ele prin implicarea lor în spații civice.
25. Să sprijine organizațiile active în domeniul tineretului și grupurile nonformale de tineri care combat discursurile de incitare la ură și alte amenințări la adresa activităților lor, în special în ceea ce privește exercitarea libertății lor de exprimare, de asociere și de întrunire.
26. Să monitorizeze, să evalueze și să sprijine în permanență mediul propice spațiilor civice pentru tineri, identificând și abordând în același timp amenințările la adresa acestor spații.
27. Să ofere un acces facil la informații în formate accesibile și, după caz, într-un limbaj adaptat tinerilor și în concordanță cu Carta europeană de informare a tinerilor¹⁶, astfel încât să promoveze transparența și să sporească încrederea tinerilor în instituțiile politice, instituind în același timp măsuri adecvate în special prin promovarea alfabetizării mediatice pentru a combate informațiile greșite, dezinformarea, propaganda, polarizarea societală, discursurile de incitare la ură, teoriile conspiraționiste, hărțuirea cibernetică, groomingul online etc.

¹⁶ Carta europeană de informare a tinerilor reprezintă un set de principii și orientări profesionale pentru activitățile de informare și consiliere pentru tineri.

28. Să sporească activitățile de informare instituțională adresate tinerilor (direct sau prin intermediul organizațiilor active în domeniul tineretului și al grupurilor nonformale de tineri) prin utilizarea unor instrumente eficace de implicare offline și online. În plus, să utilizeze mecanisme concepute în colaborare cu tinerii înșiși, care să fie recunoscute de factorii de decizie și sprijinite de cercetări independente în vederea facilitării participării tinerilor la spațiile civice și la viața politică.
29. Să examineze, după caz, efectele pe care instrumentele comerciale care utilizează algoritmi pentru furnizarea de servicii de marketing personalizate le au asupra spațiilor civice pentru tineri și să se angajeze într-un dialog cu furnizorii acestor instrumente pentru a discuta efectele pe care le-ar putea avea asupra spațiilor civice. Să aibă în vedere adoptarea unor măsuri necesare, adecvate și proporționale pentru a contracara eventualele efecte negative ale instrumentelor comerciale care nu pot fi atenuate prin dialog.
30. Să sprijine cercetarea și să monitorizeze situația spațiilor civice pentru tineri din întreaga Uniune Europeană, precum și la nivel național, regional și local, inclusiv provocările și amenințările cu care se confruntă acestea și să evalueze participarea tinerilor la spațiile civice.
31. Să aibă în vedere acordarea unei atenții deosebite spațiilor civice pentru tineri și libertăților fundamentale ale tinerilor în cadrul Anului european al tineretului 2022.

INVITĂ COMISIA EUROPEANĂ

32. Să sprijine spațiile civice necomerciale, deschise, incluzive și sigure pentru tineri, prin diferite programe europene, inclusiv programe-cheie din domeniul tineretului, cum ar fi Erasmus+ și Corpul european de solidaritate, precum și între sectoare.
33. Să implice într-o mai mare măsură tinerii și organizațiile active în domeniul tineretului și grupurile nonformale de tineri în planificarea, punerea în aplicare și monitorizarea inițiativelor europene care au un impact asupra vieții lor, cum ar fi noul Bauhaus european, Pactul climatic al UE și Conferința privind viitorul Europei, ținând seama de rolul acestor inițiative în asigurarea de spații civice pentru tineri.

Trimiteri

La adoptarea prezentelor concluzii, Consiliul și reprezentanții guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, iau act de următoarele documente:

- Centrul Comun de Cercetare: Rapoarte științifice și tehnice, *Measuring Civic Competence in Europe, A composite indicator based on IEA Civic Education Study 1999 for 14 years old in School*, 2008.
- Moxon, D. și Bărta, O. (2018), Raport tematic privind cel de al șaselea ciclu al dialogului structurat: *Young People and the EU*, Comitetul director european al celui de al șaselea ciclu al dialogului structurat, 2018.
- Comisia Europeană: Eurobarometru, seria Viitorul Europei, martie 2021.
- Parlamentul European: Studiu solicitat de Comisia CULT, *Education and young in post-COVID-19 Europe – crisis effects and policy recommendations* (Educația și tineretul în Europa post-COVID-19 – efectele crizei și recomandări de politică), PE 690.872, mai 2021.
- Parteneriatul pentru tineret: Tomaž Deželan și Laden Yurttagüler, Echipa de cercetători europeni în domeniul tineretului („Pool of European Youth Researchers”), *Shrinking democratic space for youth*, 2021.
- Consiliul Europei, Adunarea Parlamentară, Rezoluția 2096 (2016) „Cum pot fi prevenite restricțiile inadecvate ale activităților ONG-urilor din Europa?”.
- Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor).

- Adunarea Generală a Agenției Europene de Informare și Consiliere pentru Tineret (ERYICA), Carta europeană de informare a tinerilor, adoptată la Cascais (Portugalia) la 27 aprilie 2018.
 - Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor intitulată – Pactul climatic european, COM(2020) 788 final.
 - Uniunea Europeană, Conferința privind viitorul Europei, pagina web [Conferința privind viitorul Europei | Comisia Europeană \(europa.eu\)](#)
-